

Communicatiestrategie dijkversterking Emanuelpolder (Reimerswaal)

Inleiding

Deze onderliggende communicatiestrategie is opgesteld naar aanleiding van de voorgenomen dijkversterking van de Emanuelpolder in Reimerswaal. De reden dat hier een aparte communicatiestrategie is ontwikkeld is gelegen in het feit dat dit project wordt uitgevoerd in het kader van het programma nHWBP, het nieuwe hoogwaterbeschermingsprogramma. Het betreft dus niet een werk dat in het kader van het project Zeeweringen wordt uitgevoerd en evenmin een HWBP-project.

Eind 2010 bleek uit de resultaten van de vijfjaarlijkse dijktoetsingsronde van het waterschap bleek dat een aantal dijkvakken op termijn onvoldoende veilig is om de kracht van een superstorm (1:4.000) te weerstaan. Het dijkvak van Citterspolder werd met voorrang versterkt wegens de gevoeligheid van de nabijheid van de kerncentrale. Ook het dijkvak Emanuelpolder werd als onvoldoende getoetst.

Er is een top 30 van projecten opgesteld die met voorrang in Nederland uitgevoerd zullen worden. Deze lijst is gebaseerd op de veiligheidsurgentie waarmee de werken uitgevoerd moeten worden. In Zeeland betreft dit vijf dijkvakken, waaronder het traject Emanuelpolder. De reden dat dit dijkvak is toegevoegd, is dat de grasbekleding als onvoldoende sterk is getoetst en omdat het werk goed te combineren valt met het in de buurt gelegen dijktraject Sint Pieterspolder. Dit dijkvak wordt door projectbureau Zeeweringen versterkt. Door beide trajecten in één contract op te nemen wordt de uitvoering van de Emanuelpolder goedkoper dan als dit als apart contract op de markt gezet zou worden.

Bijzonderheden van het werk

Algemeen

Het terug op sterkte te brengen dijkvak Emanuelpolder heeft een lengte van ongeveer 2,6 kilometer. Het dijkvak ligt in de gemeente Reimerswaal aan de zuidkust van Zuid-Beveland en oostelijk van de kern Waarde. Het dijkvak wordt begraasd door schapen en het schor is voor het grootste deel eigendom van Staatsbosbeheer en voor een klein deel van een particulier.

Recreatie

Het onderhoudspad aan de westkant van het dijkvak is niet opengesteld voor fietsers. Aan de oostzijde (Zimmermanpolder) is dat wel het geval. Het dijkvak wordt begraasd door schapen en is evenmin toegankelijk, met uitzondering van enkele dijkovergangen. Omdat de Emanuelpolder grenst aan Natura 2000-gebied en openstelling significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen, zal ook de nieuwe onderhoudsweg niet worden opengesteld voor fietsers. De huidige situatie wijzigt dus niet.

Ook worden er verder geen recreatieve voorzieningen aangebracht in het aan te passen traject. Punt van aandacht is wel het bezwaar van de gemeente Reimerswaal tegen het niet openstellen van de onderhoudsweg van het dijkvak Sint Pieterspolder, wegens het ontbreken van een binnendijkse alternatieve fietsroute. Mogelijk dat ook bij dit dijkvak een verzoek volgt de onderhoudsweg open te stellen voor recreatief medegebruik.

Campings en/of andere recreatievoorzieningen liggen niet in de buurt van het projectgebied. De dichtstbijzijnde woonkern is het dorp Waarde (ca. 1.250 inwoners) en de buurtschap Gawege (ca. 75 inwoners).

Natuur

De Emanuelpolder grenst aan Natura 2000-gebied. Dit is beschermd natuurgebied. Voor de uitvoering van het werk is dus NB-wetvergunning vereist die wordt afgegeven door de provincie Zeeland. Ook wordt het gebied gebruikt door diverse broedvogels. Ook dient het gebied voor niet-broedvogels als hoogwatervluchtplaats. Kenmerkend aan het dijkvak is dat er een schor voor ligt. Om dit schor te beschermen zijn in 2003 twee strekdammen aangelegd. Voor de dijkwerkzaamheden zijn een passende beoordeling (voor de aanvraag NB-wetvergunning) en een soortenbeschermingstoets geschreven. Ook is er een projectplan geschreven voor de Waterwet waarin de effecten op landschap, cultuurhistorie en natuur worden beschreven.

Cultuurhistorie

Onder het voorgelegen schor bevindt zich het verdrongen dorp Valkenisse. De in 2003 aangelegde strekdammen dienen eveneens ter bescherming van de resten van dit dorp, dat cultuurhistorische waarde heeft. Het is een beschermd archeologisch monument. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient dus archeologisch vooronderzoek plaats te vinden en er zal een Monumentenvergunning worden aangevraagd ten behoeve van de dijkwerkzaamheden.

Explosieven

Er is historisch vooronderzoek naar niet gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog uitgevoerd. Hieruit blijkt dat een klein deel van het projectgebied verdacht is en er dus gedetecteerd moet worden voorafgaand aan de graafwerkzaamheden in het gebied. Het gaat om mogelijk niet gesprongen Geallieerde afwerpmunitie.

Werkzaamheden

De voorbereidende werkzaamheden starten nog in 2013. Deze werkzaamheden bestaan uit een historisch vooronderzoek en het uitvoeren van 56 boringen in het voorgelegen schor. Deze worden uitgevoerd om inzicht te krijgen of er archeologische objecten in het werkgebied aanwezig zijn. Dit in verband met de resten van het verdrongen dorp Valkenisse die onder het voorliggende schor begraven liggen. Het historisch vooronderzoek naar explosieven is al eerder uitgevoerd.

De daadwerkelijke versterking van het dijkvak wordt uitgevoerd tussen 1 april en 1 oktober 2015. Waarschijnlijk zullen er eerder (maart) bouwketen geplaatst worden en materiaal worden aangevoerd en opgeslagen dat nodig is bij de dijkversterking.

In april 2015 wordt begonnen met de daadwerkelijke versterking van de dijk. Aan de teen van de dijk wordt een nieuw kleipakket met een dikte van één meter aangebracht. Daarna wordt de bestaande grasmat weggehaald en afgevoerd. Op de berm, het bovenbeloop, de kruin en het benedenbeloop wordt vervolgens een nieuwe kleilaag aangebracht met een dikte van 1,40 meter.

Op de berm zal een tijdelijk onderhoudspad worden aangelegd. Na beëindiging van de werkzaamheden wordt dit niet verwijderd, echter wel ontoegankelijk gemaakt voor fietsers. Dit gebeurt door het pad met een laagje zand te bedekken, nadat het is afgewerkt met grof afgewerkt opensteenafalt.

Transportroute

Om het werk uit te kunnen voeren wordt gebruik gemaakt van transportroutes voor de aan- en afvoer van materieel en bouwmaterialen. Deze route is nauwkeurig aangegeven in het projectplan. Het betreft dezelfde route als die gebruikt is bij het versterken het dijktraject Zimmermanpolder, een aantal jaren geleden. Langs deze route wonen weinig mensen. Het betreft hier enkele boerderijen. Deze worden per brief geïnformeerd over de op handen zijnde werkzaamheden, over de transportroute en mogelijke overlast. Ook persoonlijk contact met de opzichter en projectleiding is een mogelijkheid, als deze mensen er naar aanleiding van de ontvangen brief om vragen. Deze zomer heeft er een persoonlijk gesprek plaatsgevonden met de familie Kessel. Zij zijn voornemens om in mei 2015 een tuinfeest te houden. Het waterschap heeft toegezegd dat de werkzaamheden geen overlast zullen bezorgen voor wat betreft dit feest.

Communicatie

De communicatie valt uiteen in twee sporen. Feitelijke communicatie en beleidscommunicatie. Het werk aan het dijkvak is inhoudelijk minder interessant. Beide worden hieronder kort behandeld.

Feitelijke communicatie

Richt zich op belanghebbenden en omwonenden en gaat over de aard van de werkzaamheden, periode van uitvoering, omleidingsroutes en eventuele overlast. Bij deze communicatie speelt de opzichter die namens het waterschap toezicht houdt op de uitvoering van het werk een belangrijke rol. Hij vormt als het ware de ogen en oren van het waterschap in het gebied. Deze communicatie speelt zowel voorafgaand als tijdens de uitvoering.

Beleidscommunicatie

Deze communicatie is breder en richt zich op het belang en de noodzaak van de werkzaamheden. Het werk aan de Emanuelpolder is voor het waterschap een kans om zich te profileren als de bewaker van de veiligheid tegen overstromingen voor de Zeeuwse burger. Bijzonder aan het werk is dat het waterschap het voor elkaar heeft gekregen om het traject Emanuelpolder in de landelijke top 30 van met voorrang uit te voeren werken heeft gekregen. Dit is een prestatie die de Zeeuwse burger direct ten goede komt. Bovendien zullen er in een later stadium nog eens vier dijktrajecten in Zeeland worden versterkt. Het waterschap zorgt dus voor een optimale beveiliging van de Zeeuwse kust. Dit is de ondertoon bij de communicatie over het dijkvak Emanuelpolder. De woordvoering over dit onderwerp ligt altijd bij de verantwoordelijke dagelijks bestuurder. In dit geval de heer G. van der Schelde.

De wijze van versterken wordt ook landschappelijk ingepast in de omgeving door de keuze van een kleidijk die tevens financieel gunstiger uitvalt. Evenals de samenwerking tussen waterschap en projectbureau Zeeweringen (kennis die er is wordt benut).

Communicatietraject

Het communicatietraject valt onder te verdelen in drie fasen:

Fase 1: Procedures (vanaf november 2013 tot en met december 2014)

Hierin vallen vier (media)momenten te onderscheiden:

1. Traject ter inzage legging planbeschrijving (4 november t/m 18 december):

Wordt gecommuniceerd middels een advertentie op vrijdag 4 november. Daarnaast wordt het sociale medium Twitter ingezet om hier aandacht aan te besteden. Het waterschap zorgt voor de beantwoording van de mogelijke zienswijzen.

2. Traject vaststelling ontwerpplanbeschrijving, van 19 december tot medio maart 2014 (AV). In dit traject kan zich communicatie voordoen aansluitend aan de openbare AV-vergadering.

3. Traject aanvraag mer-beoordelingsbesluit, goedkeuringsbesluit Waterwet en NB-wetvergunning Provincie Zeeland, van eind maart 2014 tot medio oktober 2014. De provincie Zeeland communiceert zowel over de ter inzage van het ontwerpbesluit van de NB-wetvergunning (6 weken) als over de mogelijkheid voor het instellen van beroep bij de Raad van State als besluiten en vergunning worden afgegeven (wederom 6 weken ter inzage). De provincie communiceert tweemaal middels

advertentie die wordt afgestemd met het waterschap. Soms pikken media delen uit de advertentie op.

4. Aanvraag overige vergunningen en ontheffingen, vanaf de zomer 2014 tot en met december 2014. Het gaat om de Monumentenvergunning, melding(en) Activiteitenbesluit voor depot(s), eventueel verkeersbesluiten en andere zaken. Deze worden door bevoegde gezagen middels advertenties gemeld in de huis-aan-huiskranten in de regio.

Fase 2: Traject voorafgaand aan de uitvoering (januari, februari 2015)

Een informatieavond organiseren voor belanghebbenden is niet nodig, gezien de afgelegen locatie van het projectgebied. Er zijn weinig tot geen omwonenden en evenmin recreatiegelegenheden in de buurt. Wel kan er een inloopavond plaatsvinden voor belangstellenden. Die zou dan kort na de algemene vergadering van maart 2014 georganiseerd kunnen worden. Als dit het geval is, wordt dat gecommuniceerd met een kort persbericht. Actieve communicatie richt zich op het informeren van de dorpsraad van de kern Waarde en de enkele in de buurt gelegen bedrijven. Dit kan evt. per brief worden gedaan (wanneer wordt er gewerkt, omleidingsroutes, evt. overlast etc.). Deze communicatie is dus gericht op het werkinhoudelijke aspect van de dijkversterking en de mogelijke overlast.

Fase 3: Uitvoering (maart tot en met november 2015)

De communicatiemiddelen die gedurende deze fase ingezet worden zijn persberichten bij het begin en bij de afronding van het werk. Daarnaast wordt een informatiebord ontwikkeld, voor op de werklocatie. Gedurende de uitvoering wordt regelmatig getwitterd over de voortgang van het werk.

Op de website van Zeeweringen doorverwijzen naar die van het waterschap (omdat het één werk met de Sint Pieterspolder is). In de projectpagina over de Emanuelpolder verwijst het waterschap naar de pagina over het werk aan het dijkvak Sint Pieterspolder en andersom.

De mogelijkheid bestaat dat de verbetering van het dijktraject Emanuelpolder het eerste traject is dat wordt aangepakt in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2014-2019. Als dat het gevoel is wordt ernaar gestreefd om gezamenlijk met het ministerie I & M een officieel moment te organiseren.

Belangengroepen

Overheid

Gemeente Reimerswaal
Postbus 70
4416 ZH Kruiningen
tel. 0113-395000
e-mail: gemeente@reimerswaal.nl
internet: www.reimerswaal.nl

Staatsbosbeheer Regio Zuid
Postbus 330
5000 AH Tilburg
tel. 013-7074800

e-mail: info@staatsbosbeheer.nl
internet: www.staatsbosbeheer.nl

Projectbureau Zeeweringen
Postbus 1000
4330 ZW Middelburg
tel. 088-2461370
e-mail: info@zeeweringen.nl
internet: www.zeeweringen.nl
adviseur omgevingszaken: Anneke McGovern

Ter informatie

Programmadiirectie Hoogwaterbescherming
Koningskade 40
2596 AA Den Haag

Postbus 93218
2509 AE Den Haag

ir. Arjan Huijsmans
Arjan.huijsmans@hoogwaterbescherming.nl
Tel. 06-35112351

Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA Middelburg
tel. 0118-631011
e-mail: provincie@zeeland.nl
internet: www.zeeland.nl

Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
Postbus 49
4330 AA Middelburg
tel. 0118-670870
e-mail: info@scez.nl
internet: www.scez.nl

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)
De heer C. van Rooijen
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
tel. 033-4217456
e-mail: info@cultureelerfgoed.nl
internet: www.cultureelerfgoed.nl

Routebureau Zeeland (i.v.m. mogelijke omleidingen fietsknooppuntennetwerk)
Mevrouw Anne Boogaard
tel. 0118-587707
e-mail: routebureau@vvzeeland.nl
internet: www.vvzeeland.nl

Stichting Landelijk Fietsplatform (het gaat hier om mogelijke omleiding van de LF13
(Schelde-Rheinroute tussen Venlo en Middelburg voor fietsers)

Dorpsraad

Dorpsraad Waarde
T.a.v. mevr. S. van Iwaarden - van Koeveringe
Westveerpolder 3
4414 BA Waarde

Bedrijfsleven

Limagrain Nederland B.V.
Van der Have weg 2
4411 RB Rilland
Tel. 0113-557100
e-mail:
internet: www.limagrain.nl

Olivier Goud (schaapherder)
Havenstraat 29
4414 AX Waarde
Tel. 0113-501756

Milieu

Vogelbescherming Nederland
Postbus 925
3700 AX Zeist
tel. 030-6937799
fax 030-6918844
internet: www.vogelbescherming.nl

Technisch betrokkenen

- Hans van de Sande (waterschap)
- Roy van de Voort (projectbureau Zeeweringen)
- Kees van der Vliet

Middelen

- Brieven:
- Advertentie: naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerpplanbeschrijving een advertentie plaatsen in de PZC. Deze advertentie verschijnt op vrijdag 4 november 2013 in de PZC en moet dezelfde week ook worden opgenomen in de Borselse bode.
- Persbericht: bij eventuele aanpassing projectplan n.a.v. zienswijzen, aanvang van het werk en het einde ervan.
- Informatiebord: dient gereed te zijn bij aanvang werk. Afstemmen met Projectbureau Zeeweringen. Zij versterken gelijktijdig het

dijktraject Oostelijke Sloehavendam. Het komt vreemd over indien er vlak bij elkaar twee borden van verschillende overheden staan die beiden

- Twitter: inzetten gedurende de planperiode en uitvoeringsperiode. In ieder geval als er nieuwsmomenten zijn. Ook 'tussendoor' met eventueel een foto van werkzaamheden.
- Website: www.scheldestromen.nl
- Website: www.zeeweringen.nl

Matrix

	Persoonlijk gesprek	Brief	E-mail/ telefoon	Inloopbijeenkomst	Website	Advertentie	Persbericht	Informatiebord	Twitter	Overleg
<i>overheid</i>										
Gemeente Reimerswaal		X	X		X		X		X	X
Provincie Zeeland		X	X		X		X		X	X
Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland		X	X		X		X		X	X
Projectbureau Zeeweringen			X		X		X		X	X
<i>dorpsraad</i>										
Dorpsraad Waarde (kern)		X			X		X		X	
<i>bedrijfsleven</i>										
Limagrain Nederland B.V.		X			X		X		X	
Schaapherder		X			X		X		X	
<i>milieu</i>										
Vogelbescherming Nederland		X			X		X		X	
<i>Media</i>										
PZC/ BN De Stem					X		X		X	
Borselse Bode					X		X		X	
Omroep Zeeland					X		X		X	